

סימן נט

תחיית המתים – אם יהי' הגוף מציאות חדשה

בלקוטי שיחות חי"ח פ' חוקת (ב) סעי' י כותב דבאופן התחי' של תחיית המתים אפשר לומר בב' אופנים: (א) יישאר משהו בגוף ממציאותו הראשונה בעוה"ז, רק שיתוסף לכך תוספת והתחדשות בבנין הגוף. (ב) תחיית המתים תהיה באופן של התחדשות הגוף בכל הפרטים, ולא יישאר מאומה ממציאותו הראשונה של הגוף בעוה"ז.

ובסעי' יב ממשיך דבאופן התחי' מצינו ב' דעות: (א) כדאיתא בב"ר רפצ"ה וכן בזהר בכ"מ, (ח"א קכו, א, קלז, א ועוד) שהתחי' תהי' מעצם לזו שמתקיים ואינו נפסד כלל, וע"ז כתיב (ישעי' כו, יט) "יחיו מתים" ולא "יברא", כי אופן התחי' לא תהי' ע"י בריאת גוף חדש, אלא שהגוף הראשון יהי' נבנה מעצם לזו, ובהערה 69 מציין לכ"מ שמבואר כן. (ב) כדאיתא בפרקי דר"א פל"ד: "איני משתייר מן הגוף אלא כמלא תרווד רקב והוא מתערב בעפר הארץ כשאור שהוא מתערב בעיסה כו'", ומציין גם לזהר ח"ג קסט סע"א ולזהר ח"א קיג, א, ועי' שם בדף קטז, א וז"ל: "כך הקב"ה מעייל הק גופא תחות ארעא עד דמתרקב כוליה ונפיק מיניה כל זזהמא בישא ואשתאר ההוא תרווד רקב ואתבני גופא מני" (ונמצא לפי"ז שישנם ב' דעות בזהר).

ובהערה 75 שם כתב דלפי זה שהפרקי

דר"א חולק על דעה הראשונה שנבנה מעצם לזו אלא סב"ל שנשאר כמלא תרווד רקב, דהיינו שנעשה גוף שהוא מציאות חדשה (ולא כהאומרים דלא פליגי כמ"ש בהערה 73), יומתק מה שממשיך בפרד"א שם "ומעלה את כל הגוף בלא מום" ולא כבסנהדרין צא, ב, ושאר המקומות שצויין בהערה 72 עיי"ש. היינו דהדעות דסב"ל שהגוף נבנה מעצם לזו ואינו מציאות חדשה סב"ל לשיטתם שהגוף קם כמציאותו הראשון עם המומים שהיו לו ואח"כ יתרפא, משא"כ הפדר"א דסב"ל שנעשה מציאות חדשה סב"ל לשיטתו שקם בלי מומין¹. וראה גם בס' המלך במסיכו ח"א ע' ע"ז שהובא שאמר הרבי: "האמונה בתחיית המתים היא לא שהגוף יקום לתחי', אלא שהנשמה תקום לתחי' בגוף אך אינו מוכרח להיות בגוף זה".

והמעם דנקט שהפרקי דר"א חולק על המדרש וכו' ולא ניחא ליה לומר כה'עבודת הקודש' וה'אבקת רוכל' דתרווד רקב היינו הק דעצם לזו כמ"ש בהערה 73, יש לומר משום דמבואר במשנה דאהלות ריש פ"ב דמלא תרווד רקב מטמא במשא ובאוהל ולא במגע כיון שהוא עפר מפורד

(1) ראה ראב"ד הל' תשובה פ"ח ה"ב, תשובות וביאורים סי' י"א, בס' שערי גאולה – ימות המשיח – סי' נג, רשימות חוברת קכט.

ואי אפשר ליגע בכולו כאחד ורק במשא ובאוהל מטמא כיון דנושא כולו או מאהיל על כולו (וכמובא בהשיחה שם ובהערה 77), משא"כ עצם הלז מטמא במגע כיון דעצם כשעורה מטמא², הרי מוכח מזה שדיניהם חלוקים לענין טומאה, שהם ב' שיטות שונות באופן התחי'.

היוצא מכאן שישנם ב' שיטות בנוגע לתחיית המתים, אם הגוף יהי' מציאות חדשה או שנבנה מציאותו הראשון.

איך תהי' היצירה בתחיה"מ

והנה איתא בבראשית רבה (פי"ד, ה): "וייצר, שתי יצירות, יצירה בעולם הזה ויצירה לעוה"ב. בית שמאי ובית הלל, ב"ש אומרים לא כשם שיצירתו בעולם הזה כך יצירתו לעוה"ב, בעוה"ז מתחיל בעור ובבשר וגומר בגידים ובעצמות, אבל לעתיד לבא מתחיל בגידין ובעצמות וגומר בעור ובבשר, שכך הוא אומר במתי יחזקאל (יחזקאל לז, ח) "וראיתי והנה עליהם גידים ובשר עליהם". אמר רבי יונתן אין למדים ממתי יחזקאל וכו', בית הלל אומרים כשם שיצירתו בעולם הזה כך יצירתו בעולם הבא בעוה"ז מתחיל בעור ובבשר וגומר בגידין ובעצמות כך אף לעתיד לבא מתחיל בעור ובבשר וגומר בגידין ועצמות וכו'".

ופרש"י שם "אין למדין ממתי יחזקאל

(2) ועי' שו"ת חת"ס יו"ד סי' של"ז דשקו"ט אם עצם לז מטמא או לא דאפשר שאין בו שיעור עיי"ש, ובשו"ת הר צבי יו"ד סי' רע"ה נקט בפשיטות שמטמא, וכן בשו"ת ציץ אליעזר ח"ח סי' ל"ה.

לפי שעדיין הי' בהם עצמות ולא נחסרו כי אם גידין עור ובשר ולפיכך התחיל לארוג בהם הגידין תחלה על העצמות ושוב הבשר והעור, אבל לעתיד לבוא שהכל עפר ואין שם עצם, אין הקב"ה מתחיל בגידין ועצמות כי אם כעין יצירות העוה"ז בתחילה עור ובשר ואח"כ גידין ועצמות³.

ולכאורה הביאור בפלוגתתם הוא כהנ"ל, דב"ש סב"ל כאופן הא' שהתחי' תהי' מעצם לז שמתקיים לעולם ואינו נפסד כלל, לכן מתחיל ממנו ועליו יתחברו גם שאר גידין וכו' וכפי שהי' במתי יחזקאל כנ"ל, אבל ב"ה סב"ל כאופן הב' שלא נשאר מן הגוף אלא כמלא תרוד רקב ומתערב בעפר הארץ וכו', ולא דמי למתי יחזקאל שהעצמות היו קיימות, לכן שייך קרימת עור ובשר שהוא עליון, ואח"כ יגמור בגידין ועצמות ונברא הכל בפ"א כמו בעוה"ז. וראה נדה כה, א, בתוד"ה עור.

וראה גם בזח"ג רכא, סע"ב דמשמע דנקט כב"ש שיתחיל בגידין ועצמות, וי"ל דזהו משום דסבירא ליה הכא דעצם לז קיים כפי שצויין בלקו"ש הנ"ל בהע' 69 מכ"מ בזהר, וראה בס' "אמונת התחי" פ"ג שביאר כע"ז (וראה אנציקלופדיה תלמודית כרך ט' ע' רמג דכשאינו נוגע למעשה בפועל לא שייך לומר הכלל דהלכה כפלוגי עיי"ש, ובמילא בנידון דידן אפ"ל דהלכה כב"ש. וראה שו"ת מנחת אלעזר ח"א סי' לה בענין זה).

(3) וכ"כ בעץ יוסף שם ובמתנות כהונה שם, וראה גם ויקרא רבה פרשה יד, ט.

ובשו"ת רב פעלים ח"ב סוד ישרים סי' ב' הביא דברי בעל זהר הרקיע (ולא ראה שהן הן דברי הרמב"ן), וביאר טעמו משום דדברים מחודשים שנעשו בהגופים קודם, בטלים אחר המיתה, דהגוף שלאחר תחיית המתים יש לו דין חדש ממש ואינו נוהג בו כל מה שנעשה בו קודם המיתה, ולכן צריכים משיחה מחדש ולא מהני משיחה שהי' להם קודם המיתה. וזהו אפילו בצדיקים, דאף שגופם לא נשתנה אחר מיתה, מ"מ הרי אמרו רז"ל (שבת קנב, ב) שאפילו הצדיקים צריכים להיות עפר עכ"פ שעה אחת לפני תחיית המתים לקיים מה שנאמר ואל עפר תשוב.

אלא שבסוף התשובה שם הקשה ע"ז דבתו"כ פ' צו פי"ח איתא להיפך: "זאת משחת אהרן ומשחת בניו ר' יהודא אומר יכול יהו אהרן ובניו צריכים לשמן המשחה לעתיד לבוא ת"ל זאת וכו'" – היינו שיצטרכו משיחה רק אז ולא לע"ל כי עומדים בקדושתם במשיחה הראשונה ואי"צ משיחה אחרת, וכן איתא במדב"ר פ' נשא פי"ד, יג, "עדיין אני אומר שימשחו לע"ל ת"ל זאת אין נמשחין לע"ל", עיי"ש, וזהו לא כדברי הרמב"ן ובעל זהר הרקיע? (וראה קרבן אהרן שם שפי' דקאי על לע"ל ממש בתחיית המתים, אלא שאח"כ הביא עוד פירוש דקאי על זמן בית שני שלא הי' אז שמן המשחה, וראה גם במלבי"ם תו"כ שם).

וראה בזית רענן על הילקוט פר' צו רמז תקט שהקשה קושיא זו על הרמב"ן, וכן הקשה באמבוהא דספרי על

ולפי"ז הי' אפשר לתרץ מה שהקשה בשו"ת חסד יהושע (קמא סי' ח) על מ"ש בשו"ת חת"ס יו"ד סי' של"ז בהא דענה רבי יהושע בן חנניא על השאלה אם מתים לע"ל צריכים הזאה: "לכשיבואו נחכים להן" (נדה סט, ב), ופי' החת"ס שאז נדע אם נשאר עצם לזו או לא, עיי"ש. והקשה עליו בשו"ת הנ"ל דאיך אפשר לומר דרבי יהושע בן חנניא הטיל ספק בדבר זה המפורש בדברי רז"ל לדבר ברור שמעצם הזה יהי' התחי' לע"ל, ונשאר בצע"ג, עיי"ש. ולהנ"ל ניחא דהרי לפי הפרקי דר"א וכו' נקטינן שיהי' ע"י מלא תרוד רקב וזהו שיטה אחרת, וא"ש.

אלא דאכתי יוקשה במה שהקשה אח"כ מהא דאיתא בב"ר (פכ"ח ג) דרבי יהושע בן חנניא עצמו הראה לאדריאנוס שעצם הזה אינו נמחה ואינו נשרף וממנו יהי' התחי' עיי"ש, וצ"ע.

כהנים שיקומו

אם יצטרכו משיחה חדשה

והנה כתב הרמב"ן בסהמ"צ שרש שלישי בנוגע לאהרן ובניו לע"ל שיקדשו א"ע במילואים לפי שכבר בטלה משיחתן ממנו ומזרעו בשעת מיתה ויהיו אנשים מחודשים יצטרכו להתקדש כראשונה ויהיו המילואים האלה נוהגין בהם, וראה גם בזהר הרקיע על האזהרות (עשין קכז – קכח) שהביא דברי רמב"ן אלו, ובנוגע לזה שיצטרכו משיחה חדשה אינו חולק⁴.

(4) וראה מ"ש עליו הגרי"פ פרשה מט קצד, א.

ספרי זוטא פר' נשא (ית, פד), ובס' הל' ארץ ישראל ע' קסב, ובספירי אפרים בספרי זוטא שם תי' דלעתיד לבוא לא יצטרכו משיחה היינו קודם תחיית המתים, אבל לאחר תחיית המתים יצטרכו, עיי"ש⁵.

וראה שו"ת אבני נזר חו"מ סי' ג' וז"ל: ואשר הוקשה לו בש"ס יומא (ה' ע"ב) כיצד מלבישן לעתיד לבוא. למה יצטרך לעתיד סדר הלבשה הלא כבר נתחנכו אהרן ובניו ולמה יצטרך חינוך שנית: נ"ל עפ"מ"ש הרב מלאדי זצ"ל בעל התניא בספרו תורה אור פ' ויחי בפסוק אוסרי לגפן עירה בד"ה והנה זהו, (מו, ג) כי לעתיד תהי' העבודה למכוון אחר ממה שהי' במשכן ובבית עולמים כי שם הי' הכפרה על האדם ולעתיד יהי' האדם כבר מתוקן והקרבנות יהי' להעלות הבעלי חיים. עיי"ש. וכיון שיהי' העבודה באופן אחר יצטרך חינוך לעבודה זו מחדש. ורמזו חכמז"ל זה במה שאמרו שמיני רגל בפ"ע. וידוע כי שמיני רמזו לימות המשיח כינור של עתיד בת ח' נימין. ואין לו צירוף עם עוה"ז והוא בפני עצמו ע"כ צריך חינוך מחדש. ובספר המצוות שורש ג' כתב הרמב"ן ז"ל בד"ה אבל תרומת, לפי שכבר בטלה משיחתן ממנו ומזרעו בשעת המיתה ויהיו אנשים מחודשים יצטרכו להתקדש כראשונה עיי"ש עכ"ל.

ולפי הנ"ל י"ל דזהו תלוי לפי הדעות איך

יהי' אופן התחי', דהמדרש רבה לשיטתו שהתחי' תהי' ע"י עצם לזו, וכמשנ"ת לעיל בהשיחה דעיי"ז נבנה מציאות הראשון של הגוף – לכן סב"ל דאיי"צ משיחה חדשה, כיון שאותו הגוף כבר נמשח קודם; אבל לפי דעת הפרד"א שנעשה מציאות גוף חדש י"ל שיצטרכו משיחה חדשה. וראה בצפע"נ עה"ת פר' צו ז, לה וז"ל: "ועיין תו"כ פ' צו פי"ח דאהרן ובניו אי"צ לשמן המשחה אחר לע"ל ע"ש, והוא ג"כ משום זה דהצורה לעולם קיימת כמש"כ רבינו בס' המורה ח"ב (צ"ל ח"ג, פ"ח), עכ"ל.

ולעיל סי' ב' הובא ספיקת מהרלב"ח בקונטרס הסמיכה שמסתפק בצדיקים שיקומו אם יוכלו לסמוך אחרים, או שיצטרכו הם עצמם סמיכה חדשה. ואולי יש לקשר זה ג"כ עם הנ"ל דתלוי לפי ב' הדעות הנ"ל, ואליהו הנביא שגופו קיים כל הזמן ודאי יוכל לסמוך, אבל אולי יש לחלק דמשיחה שהוא לקדש גופו שעובד העבודה בביהמ"ק י"ל דצריך משיחה חדשה, אבל סמיכה שענינו להורות וכו' ואינו דין בהגוף דוקא, י"ל דלכו"ע אי"צ סמיכה חדשה.

אלמנה שנישאת

– לאיזה בעל תחזור בתחיית המתים

ועי' בשו"ת מצב הישר סי' ז (ווילנא תרמ"א) אודות אשה שהיתה נשואה לבעל מופלג בתורה ויר"ש ושבק חיים ומונעת א"ע להנשא עוד הפעם מפני שמתפחדת שכשנזכה לתחיית המתים שלא תחזור אז לבעלה הראשון, והשיב שמצינו

(5) ועי' גם שיח השדה ח"ב לקוטים סי' ד שהקשה ג"כ שהרמב"ן אינו כהתו"כ. וראה מה שכתב בזה לתרץ בשו"ת משנה הלכות ח"ט סו"ס תב.

בזוה"ק בראשית (כא, ב) מכאן [אוליפנא] נוקבא דאתנסיבת בתרין בההוא עלמא אהדרת לקדמאה וכו', ופי' באמרי בינה בהגליון שם: פי' שנשאת לב' אנשים זה אחר זה חוזרת לעתיד לבעלה הראשון, עכ"ל. וכן הבין גדול קדמון בספרו מפתחות הזהר (בענין זיווג וחבור חלק א') שכתב אשה שנשאת לשנים חוזרת לראשון לעוה"ב.

והקשה שם שהרי יש לאו לחזור לאשתו הראשונה לאחר שנשאת לשני? והאריך שם לתרץ דמצוה זו אכן לא תתקיים לע"ל עיי"ש, אבל קשה לתרץ כן. **ובשו"ת** רב פעלים שם כתב להמחבר הנ"ל אודות תשובה זו ושקו"ט בכ"ז בארוכה, ובנוגע לקושייתו שהרי יש איסור לחזור לבעל הראשון לאחר שנשאת לשני? הנה תירץ עפ"י הנ"ל דכיון שהגוף שיעמוד אחר תחיית המתים הוא גוף חדש, לכן כל קשר וזיקה שהי' בין הגופים קודם מותם הרי הוא בטל והוה כנישואים ראשונים, וזהו רק בדברים שהם מצד הגוף, אבל החיבור מצד הנפש אינו מתבטל אחר המיתה כי בנפש אין שום שינוי בין קודם מיתה ללאחר מיתה, ומצד הנפש ראוי שתתחבר עם בעלה הראשון עיי"ש (וכתב דכ"ז לא איירי אלא כשמת, אבל אם נתגרשה מבעלה הראשון ודאי נתבטל הקשר). וראה שו"ת הר צבי יו"ד סי' קצ"ח.

אבל בענף יוסף (בעין יעקב) סנהדרין (צ, א) ר"פ חלק, הביא מספר הנצחון (פ' וארא) דסב"ל שתשוב לבעלה השני כי מיתת בעל הראשון הוה כגידושין וכמו

שבגידושין יש איסור לחזור לבעל הראשון אחרי שנשאת לשני כן הוא באלמנה שנשאת, הובאו דבריו ביד שאול יו"ד סי' שס"ו סעי' ג, וראה בס' נפש חי' להגר"ר מרגליות או"ח סי' לב סעי' כד שהביא דבריו והקשה עליו מזהר הנ"ל דמשמע להיפך, ועי' גם בשו"ת דבר יהושע ח"א סי' פ"ט שהאריך בכל ענין זה בדרך נפלא, ובאות ד' והלאה הקשה על ספר הנצחון, ועיי"ש אות ל"ג והלאה.⁶

ועי' גם בשו"ת יביע אומר ח"ז יו"ד סי' מ' שנשאל בנוגע לאלמנה שנישאת לאחר, ויש לה בנים משניהם ולאחר שמת בעלה השני, נפטרה, אצל מי עדיף לקבורה אצל הראשון או אצל השני? והביא שם מ"ש הגרי"ח בשו"ת רב פעלים הנ"ל, שבתחיית המתים חוזרת לראשון, ולא שייך הלאו דלא יוכל בעלה הראשון לשוב לקחתה וגו' כיון שפנים חדשות באו לכאן וכל קשר שהי' מצד גוף הראשון נפקע, והביא שכ"כ בס' מעבר יבוק מאמר ב' סופ"ז, וכ"כ המהרש"ם בגילוי דעת (הל' טרפות בסוף הספר סי' רל"ד) וח"ט סי' צו. ומשום זה מסיק דעדיף לקבורה אצל בעלה הראשון מאחר שעתידה לחזור אליו בתחיית המתים, עיי"ש בארוכה. ועי' גם בחלק ח' חיו"ד סי' ל"ז שהביא דברי הרב פעלים לענין אם יש חיוב על הבעל לומר קדיש על אשתו, עיי"ש, ובשו"ת דבר יהושע שם.

(6) וראה בס' פסקי תשובה החדש סי' קכד שהביא תשובה הנ"ל ובהערות 160-161 ציין לכמה מקומות בענין זה. ועי' גם בס' פרדס יוסף משפטים כא, יח בענין זה.

דעת החתם סופר בענין זה

ובש"ת חתם סופר חלק ז סימן לד כתב שנסתפקו המפרשים במי שהי' לו כמה נשים איזה מהם תעמוד עמו לע"ל, וכתב וז"ל: ונראה דאמרינן בש"ס (סוטה ב' ע"א) זיווג ראשון מכריזין עליו מ' יום קודם יצירת הולד, אבל בזיווג שני הכל לפי מעשיו. והפירוש הפשוט הוא כמשמעו, זיווג א' היינו אשתו ראשונה וזיווג ב' היינו אשתו שניה. אבל שמעתי פירוש אחר, כמדומה לי בשם האר"י זצ"ל, דהענין הוא כך, כיון דידוע דאיתתא פלגא דגופא ואין הצורה שלימה כי אם עם אשתו ולכן בתחלת הבריאה נבראו דו פרצופים (ברכות סא, א), ואף עתה שחלקן הקב"ה, עכ"פ בשעת יצירה נבראת תיכף עמו בת זוגו שלא יהי' חסרון ח"ו בבריאת הבורא יתברך, ואז מזווגין לו כפי הנאות לו לגוף זה ובמזל זה כפי מזגו עזר כנגדו, וזהו נקרא זיווג ראשון. אבל לאחר צאתו לאויר העולם והוא משתנה לכמה גוונים כפי בחירתו צדיק או רשע או בינוני, וטבעו משתנה ע"י מעשיו ממה שהיתה בעת הבריאה, גם זיווגו ישתנה כפי הנאות לו עתה, וזהו הנקרא זיווג ב', כך שמעתי. לפי פירוש זה י"ל, כיון דלעתיד לבא יהי' עולם התיקון ויהי' הכל כמו קודם החטא, וכל אחד כתינוק שנולד דמי, יאות ליה זיווגו שהיה לו קודם צאתו אל העולם כיון שכך גזרה חכמתו יתברך שהיא נאות לבריאת גופו אם לא ישתנה. לפי זה לעתיד לבא אפשר שיקרה שיזדווגו שנים שלא היה בזה העולם כלל זה אצל זה, רק שקודם הבריאה היא היתה בת זוגו, עכ"ל, עיי"ש עוד,

ומדבריו מוכן דסב"ל ג"כ שאשתו ראשונה לא תאסר עליו אף שנשאת אח"כ לשני אם היא היתה בת זוגו.

ולפי הנ"ל לכאורה י"ל דגם זה תלוי לפי ב' דעות הנ"ל, דאי נימא שאופן התחי' הוא שגוף הראשון נבנה, י"ל שהקשר והזיקה באשה זו עם בעלה השני עדיין קיים ולכן אסורה לחזור להראשון, אבל לפי הפרדר"א שהוא גוף ומציאות חדשה י"ל כסברת הרב פעלים שהקשר הקודם נתבטל ומותרת להראשון.

ולפי"ז צריכים לומר דדברי הזהר אלו, לא קאי לפי הדעה דסב"ל שנבנה מעצם לזו, אלא לפי הדעה האחרת המובא לעיל בזהר שנבנה מתרווד רקב שלכן נקטינן דפנים חדשות באו לכאן, (וראה בס"י הבא די"ל גם באופ"א).

וראה לקוטי שיחות ח"י ח' ע' 416 לענין הבאת קרבן חטאת לע"ל על עבירות שעבר בזמן הזה, ובס' לב חיים ח"א סי' לא שקו"ט דאפילו נימא שהוא חייב, זהו רק אם נבנה ביהמ"ק בימיו, אבל לא כשקם בתחיית המתים דפנים חדשות באו לכאן, עיי"ש בארוכה. וראה עוד בפרדס יוסף שמיני יא, ז, בענין זה, ולכאורה י"ל דגם זה קשור עם הנ"ל, אם אמרינן פנים חדשות באו לכאן או לא.

וראה לקוטי שיחות ח"ו י' שבט שביאר ענין הגוף ותחיית המתים, שאין הפי' שהגוף תהי' בריאה חדשה אלא אדרבה כיון שהי' הענין ד"ובנו בחרת" כגוף הישראלי נמצא שהגוף הוא מציאות אמיתי שלא שייך בו הפסד והענין דאל עפר

עפר תשוב" הוא שינוי החוזר לברייתו,
עיי"ש. וראה לקו"ש חי"ח ע' 409 הערה 71
וחכ"א ע' 161-162 בענין זה.

תשוב הוא רק ביטול חיצוני, ולע"ל כשיהי'
תחיית המתים מעצם לזו ה"ז מצד ענין
הגוף עצמו שעצם הגוף קיים, והענין ד"אל

סימן ס

עוד בענין הנ"ל

החיד"א בסו"ס פני דוד; כן נפק"מ לענין
קרבן הגר אם יתחייב להביא קרבנו אחר
התחי', וכן לגבי מצות כיבוד אב ואם
שהאדר"ת ז"ל העיר בסוף ספר 'אמונת
התחי' די"ל דפנים חדשות באו לכאן ולא
יהי חיוב כלל; ועוד בכמה דברים.

ועי' מהרש"א בחדא"ג נדה סט,ב, (כד"ה
הג') דנקט בנוגע לתחיית המתים
דהגוף הוה בריה חדשה דהגוף הראשון
כבר נתעכל. וברשימות חוברת קכ"ט לשונו
של הרבי הוא: "דאין כאן פנים חדשות
כלל". ובלקוטי שיחות חי"ח פ' חוקת ב'
(סעי' י"א) איתא לגבי ההוספה של הגוף
ד"פנים חדשות באו לכאן", (וראה גם לעיל
סי' כא, ולקמן סי' סח ובכ"מ).

דבכללות הענין נת' לעיל, עפ"י מ"ש
בלקוטי שיחות חי"ח סעי' י
שכתב דבאופן התחי' של תחיית המתים
אפשר לומר בב' אופנים: א) יישאר משהו
בגוף ממציאיותו הראשונה בעוה"ז, רק
שיתוסף לכך תוספת והתחדשות בבנין
הגוף. ב) תחיה"מ תהיה באופן של
התחדשות הגוף בכל הפרטים, ולא יישאר

הנה בנוגע לתחיית המתים מצינו דעות
שונות בכ"מ, אם לאחר התחי'
אמרינן "פנים חדשות באו לכאן", או
דאמרינן שזהו אותו האדם ממש שלפני
התחי', וכל ההלכות והדינים שחלו עליו
מקודם נמשכים אחר התחי' כמקדם
(וכדהובא בסי' הקודם):

כגון בהא דמצינו דעות בנוגע לאהרן ובניו
כשיקומו בתחיית המתים אם יצטרכו
משיחה חדשה או לא, וראה בס' פסקי
תשובה קונטרס דברי חכמים (ע' כג),
ובשו"ת רב פעלים ח"ב סוד ישרים סי' ב'
בארוכה, ונקט שם בפשיטות שכל הדברים
שהיו קשורים עם הגוף נפקעו אחר התחי'
משום דפנים חדשות באו לכאן עיי"ש,
וראה בזה גם בשו"ת יביע אומר ח"ז יו"ד
סי' ל"ז, וח"ח יו"ד סי' מ'; כן נת' שקו"ט
אם יהי מותר לחזור לאשתו אחר התחי'
לאחר שנשאת לשני לפני התחי'; גם כתב
בס' לב חיים ח"א סי' ל"א בנוגע לקרבנות
כמו קרבן חטאת וכו' שנתחייב לפני התחי'
דבודאי לא יתחייב להביאם אחר התחי'
כיון שפנים חדשות באו לכאן, וכ"כ